

Formy współpracy z rodzicami

Ogromne znaczenie w powodzeniu przedszkolnym dziecka ma siła związku dwóch środowisk: przedszkola i domu oraz jakość ich współpracy. Przedszkole jest drugim bardzo ważnym miejscem w życiu dziecka, zaraz po środowisku rodzinnym. Dlatego tak istotne jest, by wspólne poczynania rodziców i pracowników przedszkole tworzyły klimat, w którym wszyscy będą się ze sobą dobrze czuli. By mogła zaistnieć dobra współpraca na linii przedszkole – dom należy uwzględnić potrzeby zarówno dzieci, nauczycieli, jak i ich rodziców i opiekunów. Kolejnym bardzo ważnym warunkiem udanej współpracy jest uznanie równorzędności pozycji nauczyciela (lub innego specjalisty) jako wyposażonego w profesjonalną wiedzę i umiejętności eksperta od pracy z dziećmi oraz rodzica jako specjalisty do spraw wychowania dziecka w środowisku pozaszkolnym. Istnieje **wiele możliwości rozwoju takiej współpracy, angażowania rodziców w życie przedszkola:**

- ✓ stała wymiana informacji dotyczących dziecka z wychowawcą grupy; dzielenie się swoimi radościami i troskami podczas spotkań indywidualnych;
- ✓ indywidualne rozmowy z dyrektorem/kierownikiem przedszkola;
- ✓ udział w organizowanych uroczystościach (występy dzieci, przedstawienia, koncerty, jasełka), w spotkaniach z różnych okazji, np. początek i zakończenie roku przedszkolnego, Dnia Matki i Ojca;
- ✓ udział w dniach lub zajęciach otwartych organizowanych przez przedszkole, które są okazją do obserwacji zachowania swojego dziecka w grupie rówieśniczej, poznania rodzajów zajęć i metod pracy;
- ✓ zebrania z rodzicami i dyrektorem (oraz nauczycielami), podczas których rodzice mają możliwość zgłaszania swoich pomysłów, propozycji rozwoju placówki, wyrażenia pozytywnych i negatywnych opinii;
- ✓ udział w zajęciach organizowanych dla dzieci i rodziców (np. zajęcia adaptacyjne, zajęcia ruchowe wg Metody Ruchu Rozwijającego, czytanie dzieciom bajek);
- ✓ udział w warsztatach tematycznych dla rodziców prowadzonych przez psychologa, pedagoga czy logopedę;
- ✓ indywidualne konsultacje z psychologiem oraz logopedą w celu omówienia poziomu rozwoju psychoruchowego dziecka, rozwoju mowy, obserwowanych u niego trudności czy problemów wychowawczych zgłoszonych przez rodziców;

- ✓ spotkania, podczas których rodzice mogą podzielić się swoją wiedzą, umiejętnościami i zainteresowaniami z dziećmi (np. opowiadanie dzieciom o swoim zawodzie, ciekawej pasji);
- ✓ kontakty drogą telefoniczną (np. pilne informacje) i e-mailową (ogłoszenia, informacje dla rodziców)
- ✓ indywidualne spotkania wychowawcy grupy z rodzicami i dzieckiem w środowisku rodzinnym (tzw. wizyty domowe);
- ✓ inicjatywy podejmowane wspólnie przez rodziców i wychowawcę grupy, np. przygotowanie przedstawienia dla dzieci;
- ✓ spotkania integracyjne personelu przedszkola, rodziców i dzieci, np. pikniki, wycieczki organizowane z inicjatywy placówki.

To, jakie kierunki współpracy zostaną obrane, zależy w dużej mierze od predyspozycji intrapsychicznych (temperament, cechy osobowości) i interpersonalnych, motywacji i pomysłowości kadry pedagogicznej. Zdecydowanie większość rodziców jest otwarta na propozycje przedszkola, z radością przyjmują zainteresowanie ich pociechami i nimi samymi. Jednak zdarzają się tzw. trudni rodzice, którzy unikają kontaktu, szczerzej rozmowy lub nastawieni roszczeniowo, są to rodzice nieradzący sobie z informacjami odmiennymi od ich własnego punktu widzenia, mający problem z kontrolą emocji. Gdy zdarzy się taka sytuacja, warto by nauczyciel był świadomy, że przyczyny problemowych zachowań rodziców mogą być bardzo różnorodne i usunięcie przynajmniej niektórych znajduje się w zasięgu możliwości nauczyciela, choć wymaga dodatkowego wysiłku, dobrej woli i sporych umiejętności interpersonalnych. Konieczne będzie stosowanie wówczas dodatkowych rozwiązań, na przykład:

- ✓ ustalenie jasnych zasad komunikacji i współpracy;
- ✓ sugerowanie wspólnego poszukiwania rozwiązania problemu zamiast przrzucania odpowiedzialności (ustalenie i weryfikowanie kolejnych etapów działania);
- ✓ próba zrozumienia sposobu myślenia rodzica na dany temat zamiast kierowania się własnymi wyobrażeniami i stereotypami;
- ✓ pytanie o dotychczasowe sposoby radzenia sobie z problemem (reakcje na konkretne zachowanie dziecka);
- ✓ przeanalizowanie ich zalet i wad oraz zastanowienie się na bardziej skutecznych rozwiązaniach;
- ✓ docenienie najmniejszych przejawów zaangażowania rodzica w sprawy dziecka;

- ✓ udzielenia konkretnych informacji dotyczących rodzaju pomocy, jaki możemy zaproponować rodzicowi i dziecku;
- ✓ przekazywanie faktów dotyczących zachowania dziecka zamiast własnych interpretacji i ocen;
- ✓ analizowanie własnych emocji i sposobów zachowania w kontakcie z rodzicem/ami oraz ich wpływu na wzajemną relację (tzw. błędne koła);
- ✓ w razie potrzeby zaproponowanie rodzicom specjalistycznej pomocy.

Warto pamiętać, że lepiej mieć rodzica po swojej stronie niż przeciwko sobie. Dlatego tak ważne są początki tej współpracy.

Opracowała Angelika Hebda

Literatura:

1. Wilczyńska E. (red), *Od zabawy do nauki. Program wychowania przedszkolnego – dobre praktyki*, Warszawa 2015.